

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudcem JUDr. Václavem Kočkou-Amortem ve věci

žalobkyně: **X.**, narozená dne X.
bytem X.

proti
žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**
sídlem Na Poříčním právu 376/1, 128 01 Praha 2

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 5. 2024, č. j.: MPSV-2024/126915-911,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobkyně se žalobou včas podanou u Městského soudu v Praze domáhala zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 5. 2024, č. j.: MPSV-2024/126915-911, jímž bylo podle ust. § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „s.ř.“), zamítnuto její odvolání a potvrzeno rozhodnutí Úřadu práce České republiky – krajské pobočky pro hlavní město Prahu ze dne 14. 3. 2024, č. j.: 13721/2024/AAC, kterým byla žalobkyni podle ust. § 44 odst. 1 zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi (dále jen „zákon č. 111/2006 Sb.“), ode dne 1. 2. 2024 odejmuta dávka pomoci v hmotné nouzi – doplatek na bydlení.

II. Obsah žaloby

2. Žalobkyně v žalobě namítala, že napadené rozhodnutí bylo vydáno v rozporu s ust. § 4, § 6 odst. 1, odst. 2 s.ř. Orgány veřejné moci přistoupily k likvidačnímu, diskriminačnímu a segregaci výkladu zákona vůči samotné existenci žalobkyně. Když se dne 6. 3. 2023 dostavila na pracoviště prvostupňového orgánu, bylo jí vzhledem k jejímu tvrzení, že je „černá“, a proto se jí špatně hledá práce, doporučeno, aby si ještě dnes došla na Úřad práce ČR a požádala tam o místo. Ačkoli se žalobkyně účastní velkého množství výběrových řízení, Úřad práce ČR nijak neplní zákonnou povinnost opatření na podporu a dosažení rovného zacházení při přístupu k zaměstnání. Napadené rozhodnutí žalobkyni diskriminuje s ohledem na pohlaví, věk, zdravotní stav, etnický původ, rasu a jiný světový a politický názor, rovněž představuje úmyslné a plánované uskutečnění poškození zdraví a života žalobkyně. Příspěvek na bydlení je započítán zcela nesprávně, kdy se správní orgány věnovaly nezákonným důvodům, proč žalobkyni neposkytnout zvýšení „každému“ zákonem garantované částky dávky z důvodu dietního stravování. Žalobkyně dále upozornila na čl. 2, čl. 3, čl. 13 a čl. 14 Evropské sociální charty a čl. 6 Úmluvy, jež byly v jejím případě porušeny. Správní orgán nerespektoval rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 19. 9. 2019, č. j.: 10 A 4/2019-66, na ochranu před více než čtyři roky trvající nezákonnou nečinností, kdy rozhodnutí o odvolání podaném dne 10. 4. 2024 bylo doručeno až 18. 6. 2024. Správní orgán nereflektoval ve smyslu ust. § 133a občanského soudního řádu možnost přímé diskriminace žalobkyně, v jejímž důsledku se s ní zacházelo méně příznivě, než se zachází s jinou osobou ve srovnatelné situaci. Jednání žalovaného také porušuje Úmluvu o právech osob se zdravotním postižením. Dále žalobkyně napadla, že její matka byla považována za společně posuzovanou osobu, neboť k tomu nejsou podklady ve spisu. Matka žalobkyně nedala souhlas s uvedením svých příjmů, protože by žalobkyně byla nucena porušit čl. 4 odst. 1 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679. Napadené rozhodnutí je v rozporu s ust. § 2 odst. 1 zákona č. 111/2006 Sb., neboť společné posuzování rodičů a dětí ve smyslu ust. § 3 zákona č. 110/2006 Sb., o životním a existenčním minimu, se týká jen nezaopatřených dětí X. Žalobkyni je X. let věku a její matce X. roků. Žalobkyně také napadla, že ji správní orgán podezřívá z kradení důchodu její matce. Napadené rozhodnutí se nevypořádalo byť s jedinou námitkou vznesenou žalobkyní ve správním řízení. Žalobkyně navrhla zrušit napadené rozhodnutí v plném rozsahu.

III. Vyjádření žalovaného

3. Žalovaný uvedl, že důvodem odejmutí dávky bylo zvýšení starobního důchodu společně posuzované osoby. Příspěvek na bydlení byl započten podle ust. § 35 zákona č. 111/2006 Sb., přičemž kvůli zápornému výsledku výpočtu zanikl nárok na dávku. Proti výši započtených nákladů na bydlení žalobkyně nevznesla námitky. Částka živobytí je použita ve shodné výši jako příspěvek na živobytí a náklady na dietní stravování byly započteny do částky živobytí. Společně posuzovaná osoba je zohledněna v souladu se zákonem, neboť s žalobkyní sdílí byt a nebyla vyloučena z okruhu společně posuzovaných osob. Ze spisu nevyplývá, že by žalobkyně byla jakkoli diskriminována či s ní bylo zacházeno nestandardně. Slovo „černá“ v protokolu ze dne 6. 3. 2023 je doslovným přepisem vyjádření žalobkyně. Napadené rozhodnutí není stíženo nečinností, od oznámení zahájení řízení dne 14. 2. 2024 do napadeného rozhodnutí ze dne 29. 5. 2024 neuplynuly ani čtyři měsíce. Žalobu navrhl žalovaný zamítnout.

IV. Obsah správního spisu

4. Oznámení o zahájení správního řízení ve věci odejmutí dávky doplatku na bydlení bylo vydané dne 14. 2. 2024 prvoinstančním orgánem pod č. j.: 8320/ 2024/AAC.
5. Prvoinstanční orgán vydal rozhodnutí ze dne 14. 3. 2024, č. j.: 13721/2024/AAC, kterým byla žalobkyni podle ust. § 44 odst. 1 zákona č. 111/2006 Sb. ode dne 1. 2. 2024 odejmuta dávka pomoci v hmotné nouzi – doplatek na bydlení. V rozhodném měsíci leden 2024 byla žalobkyně bez příjmů a společně posuzovaná osoba měla příjem ze starobního důchodu ve výši 19 318 Kč, z toho činí 70 % částku 13 522,60 Kč, k čemuž se připočítává částka 50 Kč na příspěvku na živobytí. Výše odůvodněných nákladů na bydlení v místě obvyklých byla stanovena v částce 12 959,72 Kč. Jelikož v lednu 2024 došlo ke změně výše příjmu společně posuzované osoby, změnil se rozdíl mezi částkou 12 959,72 Kč sníženou o příspěvek na bydlení (8254 Kč) a částkou 13 522,60 Kč zvýšenou o 50 Kč, jež převyšuje částku živobytí společně posuzovaných osob (8838 Kč).
6. Proti tomuto rozhodnutí podala žalobkyně odvolání, v němž se námitky částečně shodují s žalobními tvrzeními.
7. Žalovaný vydal žalobou napadené rozhodnutí ze dne 29. 5. 2024, v jehož odůvodnění podrobně popsal způsob výpočtu doplatku na bydlení, kdy neshledal pochybení v odejmutí dávky. Nelze přisvědčit námitce, že je prvostupňové rozhodnutí diskriminační kvůli etnickému původu žalobkyně. Žalovaný neshledal, že ze strany prvostupňového orgánu docházelo k diskriminačnímu jednání a chování, přičemž zákon č. 111/2006 Sb. platí pro všechny bez výjimky.

V. Hodnocení věci Městským soudem v Praze

8. Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů a vycházel přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu podle ust. § 75 odst. 1 a 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s.ř.s.“), a po provedeném řízení dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
9. Soud ve věci rozhodl bez jednání, protože s tímto postupem vyslovili souhlas účastníci ve smyslu ust. § 51 odst. 1 s.ř.s.
10. Podle ust. § 35 zákona č. 111/2006 Sb. *výše doplatku na bydlení za kalendářní měsíc činí rozdíl mezi částkou odůvodněných nákladů na bydlení, sníženou o příspěvek na bydlení vyplacený v měsíci bezprostředně předcházejícím aktuálnímu kalendářnímu měsíci, a částkou, o kterou příjem a) osoby (§ 9 odst. 1) zvýšený o vyplacený příspěvek na živobytí převyšuje částku živobytí osoby, nebo b) osoby a společně posuzovaných osob (§ 9 odst. 1) zvýšený o vyplacený příspěvek na živobytí převyšuje částku živobytí společně posuzovaných osob; pokud však v rámci společně posuzovaných osob, které jsou posuzovány pro účely pomoci v hmotné nouzi, není některá z osob považována za osobu v hmotné nouzi nebo není oprávněnou osobou, stanoví se výše doplatku na bydlení s poměrnou částí příspěvku na živobytí připadající na osobu, která není považována za osobu v hmotné nouzi nebo není oprávněnou osobou.*
11. Podle ust. § 44 odst. 1 zákona č. 111/2006 Sb. *změní-li se skutečnosti rozhodné pro nárok na dávku nebo její výplatu tak, že nárok na dávku nebo na její výplatu zanikne, dávka se odejme nebo její výplata zastaví od prvního dne kalendářního měsíce následujícího po kalendářním měsíci, ve kterém tato změna nastala.*

12. Soud předesílá, že na rozhodnutí správního orgánu I. stupně a napadené rozhodnutí je nezbytné nahlížet jako na jeden celek. Při posouzení jejich obsahu zjistil, že obě rozhodnutí obsahují všechny základní náležitosti podle ust. § 68 s.ř.: výrokovou část, odůvodnění a poučení. Výroková část vždy obsahuje vymezení věci (jde o odejmutí doplatku na bydlení ode dne 1. 2. 2024, popř. rozhodnutí o odvolání proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně), označení žalobkyně jako účastníka řízení, i označení ustanovení, podle nichž bylo rozhodnuto. Z odůvodnění rozhodnutí správního orgánu I. stupně i napadeného rozhodnutí je srozumitelně zřejmé, jakým způsobem oba správní orgány dospěly k odejmutí dávky doplatku na bydlení. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí nevyplývá, že by v něm žalovaný jakkoli změnil či dokonce nahrazoval úvahy správního orgánu I. stupně. Napadené rozhodnutí a potažmo též rozhodnutí správního orgánu I. stupně netrpí žádnou vadou, která by měla za následek jeho nesrozumitelnost či nepřezkoumatelnost. Rozhodnutí je přitom nepřezkoumatelné tehdy, není-li zřejmé, z jakých skutkových závěrů žalovaný vycházel, z jakých podkladů rozhodnutí tyto skutkové závěry učinil a jakými úvahami se řídil při hodnocení podkladů (vizte např. rozsudek Nejvyššího správního soudu, č. j.: 6 Ads 87/2006-36). Z tohoto hlediska působí nepřezkoumatelnost rozhodnutí, pakliže správní orgán v rozhodnutí neuvede podklady rozhodnutí, z nichž dovodil skutkové závěry (vizte např. rozsudek Nejvyššího správního soudu, č. j.: 4 Azs 55/2003-51). Odůvodnění rozhodnutí správních orgánů obou stupňů je ovšem zcela ve shodě s obsahem správního spisu, z něhož uváděné skutečnosti vyplývají a mají v něm oporu. Žalovaný se pak vyhovujícím způsobem vypořádal se všemi odvolacími námitkami.
13. Soud nenalezl žádnou vadu ve způsobu výpočtu, na jehož základě správní orgány dospěly k závěru o odejmutí doplatku na bydlení. Správní orgány totiž postupovaly podle ust. § 35 zákona č. 111/2006 Sb., když vycházely z rozdílu mezi částkou 12 959,72 Kč sníženou o příspěvek na bydlení (8254 Kč) a částkou 13 522,60 Kč zvýšenou o 50 Kč, jež převyšuje částku živobytí společně posuzovaných osob (8838 Kč). Ostatně ani sama žalobkyně nesdělila žádné konkrétní výhrady ke způsobu výpočtu vedoucímu k závěru o odejmutí dávky.
14. Soud se ztotožňuje s žalovaným, že matka žalobkyně je společně posuzovanou osobou pro účely výpočtu dávky doplatku na bydlení. Ve správním spisu jsou založeny mj. evidenční list pro výpočet nájemného dle obecně platných předpisů platný od 1. 7. 2023 a nájemní smlouva s dodatky, které dokládají, že nájemkyní bytu je matka žalobkyně. Zároveň žalobkyně nepředložila žádný důkaz dokládající odstěhování matky z bytu. Poněvadž matka žalobkyně sdílí s žalobkyní byt, není žádný důvod vylučovat ji z okruhu společně posuzovaných osob. Ust. § 3 odst. 2 zákona č. 110/2006 Sb., o životním a existenčním minimu, bylo prostřednictvím § 24 odst. 1 písm. a) zákona č. 111/2006 aplikováno na matku žalobkyně zcela správně, neboť se jedná o osobu starší 68 let.
15. Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 19. 9. 2019, č. j.: 10 A 4/2019-66, se týkal příspěvku na bydlení a s nyní posuzovanou věcí nemá nic společného. Soud nezaznamenal žalobkyní namítané průtahy v řízení, jelikož mezi vydáním Oznámení o zahájení správního řízení ve věci ze dne 14. 2. 2024 a vydáním napadeného rozhodnutí ze dne 29. 5. 2024 uběhlo sotva tři a půl měsíce, což neodůvodňuje závěr o nečinnosti v řízení. Zároveň v případě nevydání rozhodnutí v požadované lhůtě je namísto situaci řešit prostřednictvím opatření proti nečinnosti, samotná délka řízení totiž nemá (zpravidla a ani v tomto případě) vliv na zákonnost rozhodnutí o věci samé.

16. Žalobkyně poukazovala na porušení požadavků antidiskriminačního zákona, mezinárodních smluv a ust. § 133a občanského soudního řádu. Tvrzené diskriminační zacházení není optikou žaloby vnímáno jako zvláštní zásah, nýbrž jde o jednání v rámci správního řízení, jehož výsledkem je napadené rozhodnutí. Tato žalobní tvrzení jsou však podle názoru soudu příliš obecná a neurčitá, aby se z nich dal vyvodit závěr o konkrétním protiprávním jednání. Podle tvrzení žalobkyně stran protokolu o ústním jednání ze dne 6. 3. 2023 sepsaném u Úřadu práce České republiky – krajská pobočka pro hlavní město Prahu, kontaktní pracoviště v Praze 2 a 3, které v žalobě cituje, sama žalobkyně o sobě uvedla, že je „černá“, a proto se jí špatně hledá práce. Tvrzení o barvě pleti tedy nepocházelo od oprávněné úřední osoby (alespoň dle znění žalobní námitky). Datum uváděného ústního jednání taktéž téměř o jeden rok předcházelo zahájení řízení v nynější věci, soud tudíž nevnímá spojitost se současným řízením a ze správního spisu nic obdobného pro současné řízení nevyplývá. Žalobkyně nezmínila žádné konkrétní tvrzení, kdy s ní mělo být zacházeno méně příznivě než s jinou osobou v obdobném postavení, rozhodnutí o dávce je relativně formální, založeno na číslech a výpočtech, žádná diskriminační kritéria rozhodně neměla vliv na zákonnost rozhodnutí o věci samé.
17. Soud neshledal českou právní úpravu ani rozpornou s mezinárodními právními dokumenty týkajícími se sociálních a zdravotních práv, řešení hmotné nouze je s nimi v souladu, příjmy žalobkyně a společně posuzované osoby však nebyly tak nízké, aby to v kontextu příspěvku na bydlení (který je nutné dle § 35 zákona č. 111/2006 Sb. do výpočtu zahrnout) a dalších aspektů zakládalo nárok na doplatek na bydlení.
18. Jak vyplývá z napadeného rozhodnutí, žalobkyni byla částka živobytí navýšena o dietní stravování.
19. Porušeny nebyly ani další lidskoprávní dokumenty mezinárodního a ústavního práva, česká právní úprava je ohledně pomoci v hmotné nouzi dostatečná.
20. Z ničeho nevyplývá, že by se správní orgány dopustily ve věci žalobkyně takových procesních vad, jež by měly vliv na zákonnost rozhodnutí o věci samé. Skutkový stav byl spolehlivě zjištěn, bylo pečlivě přihlíženo ke všemu, co vyšlo v řízení najevo, a napadené rozhodnutí nepostrádá řádné odůvodnění. Žalobkyni obecně namítaná porušení základních zásad správního řízení ani práva na spravedlivý proces soud ve věci neshledal.
21. Neexistence nároku na dávku jednoznačně vyplývala z podkladů obsažených ve správním spisu, soud proto nad jeho rámec neprováděl dokazování, jelikož by to bylo nadbytečné. Cítila-li se žalobkyně postupem správních orgánů diskriminována, měla využít stížností na úřední osoby apod., avšak rozhodování o dávce bylo založeno na číslech a výpočtech s jednoznačným závěrem, jakákoliv diskriminace tak zjevně neměla vliv na zákonnost rozhodnutí o věci samé.
22. Ze všech výše uvedených důvodů soud žalobu zamítl podle ust. § 78 odst. 7 s.ř.s. jako nedůvodnou.
23. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle ust. § 60 odst. 1 a 2 s.ř.s. Žalobkyně neměla ve věci úspěch, proto jí náhrada nákladů řízení nenáleží, a žalovanému nenáleží podle zákona.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 1. dubna 2025

JUDr. Václav Kočka-Amort, v. r.
samosoudce